

WATERCHAIN-projektissa vähennetään Itämereen kohdistuvaa haitallista kuormitusta

Itämeren ravinteiden ja vaaralliseksi luokiteltujen kemikaalien vähentäminen on suuri haaste koko Euroopalle. Lokakuussa 2015 alkaneessa kansainvälisessä WATERCHAIN-projektissa pyritään vähentämään näiden aineiden päästöjä Itämereen eri puolilla Itämeren sijaitsevista ja siihen laskevista vesistöistä. Projektin keskiössä ovat ns. pilottivesistöalueet (Suomessa Eurajoki ja Aurajoki), joista tunnustetaan merkittävimmät päästölähteet, ja pilotoidaan kustannustehokkaita teknologioita ravinteiden ja haitallisten aineiden päästöjen vähentämiseksi. Eri maiden nykytilannetta ja käytäntöjä vertaillaan ja opitaan toisilta parhaita käytänteitä.

Projektin päätavoitteena on saada kukin toimija, oli hän missä roolissa tahansa, hahmottamaan oman toimintansa vaikutus Itämereen ja pohtimaan, mitä voi tehdä omalta osaltaan meren tilan parantamiseksi. Pilottialueilla aktivoidaan ihmisiä lapsista vanhuksiin erilaisissa tapahtumissa ja sosiaalisen median keinoin. Aiempi olemassa oleva tieto ja pilottivesistöjen esimerkit kootaan interaktiiviseen käsikirjaan, joka tulee sisältämään esimerkiksi käytännön ohjeet kustannustehokkaihin suodatusmenetelmiin. Projektin tuloksena yhteinen meremme on tulevaisuudessa puhtaampi verrattuna nykytilaan.

Eurajoen pilottialue yhdistää laajan toimijajoukon

Eurajoen vesistöalueen joissa (Eurajoki, Köyliönjoki, Yläneenjoki ja Pyhäjoki) sekä järvissä (mm. Pyhäjärvi, Köyliönjärvi ja Turajärvi) on tehty kuormituksen vähentämistyötä jo 1960-luvulta alkaen kuntien, teollisuuden, vesiensuojeluyhdistysten ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Viranomaisen vesienhoitosuunnitelmissa todetaan, että koko vesistöalueella on tarpeen vähentää erityisesti ravinnekuormitusta, joka on peräisin yhdyskuntajätevesistä, maa- ja metsätaloudesta, turvetuotannosta ja haja-asutuksen jätevesistä. Tänäkin vuonna esiintyneet talvitulvat kertovat, että ilmastonmuutoksen myötä haastetta kuormituksen pienentämisessä riittää.

WATERCHAIN-projektissa hyödynnetään aiemmin tehdyn työn tuloksia koko vesistöalueen hyväksi. Työ on aloitettu kartoittamalla koko vesistöalueella tiedossa olevat kuormittajat ja ne osavalmu-alueet, joilta kuormitusta syntyy eniten. Näiltä nk. hotspot-alueilta valitaan paikkoja, joihin voidaan tämän ja muiden hankkeiden puitteissa kehittää ja rakentaa ravinnekuormitusta vähentäviä toimenpiteitä yhteistyössä asukkaiden kanssa. Hanke tukee hyvin jo tehtyä ja tulevaa Eurajoen vesistöalueen vesiensuojelutyötä ja vahvistaa toimijoiden välistä vuorovaikutusta, joka on tarpeen vaikeiden haasteiden kohtaamisessa.

Aurajoella pilotoidaan fosforinpidätystä

Aurajoen valuma-alueelta muodostuvalla ravinnekuormituksella on merkittävä vaikutus Saaristomeren rehevöitymiskehitykselle. Ravinnekuormituksen vähentämiseksi tullaan Aurajoen valuma-alueella demonstroimaan fosforinpidätystä pienikokoisilla, mutta korkean ravinnepitoisuuden omaavilla kuormituslähteillä. Näillä kuormituksen hotspot-kohteilla tutkitaan, kehitetään ja esitellään kemialliseen fosforinpidätykseen perustuvaa vesiensuojelumenetelmää. Hankkeen aikana tullaan pilottivaluma-alueen toimijoille jakamaan tietoa erilaisista haitallisten aineiden ja ravinteiden kuormituksen vähentämismenetelmistä sekä esitellään erilaisia ratkaisuja toiminnassa.

WATERCHAIN-projektia rahoittaa EU:n Central Baltic -ohjelma ja siihen osallistuu maakuntia Suomesta, Ahvenanmaalta, Ruotsista, Virosta ja Latviasta.

Projektia koordinoi Satakunnan ammattikorkeakoulun Vesi-Instituutti WANDER ja Manner-Suomessa sitä toteuttavat myös Turun ammattikorkeakoulun Vesitekniikan tutkimusryhmä ja Pyhäjärvi-instituutti.

Lisätietoja: waterchain.samk.fi

Yhteystiedot:

- Waterchain-projektin koordinaattori Merja Ahonen
Satakunnan ammattikorkeakoulu / Vesi-Instituutti WANDER
Puh. 044 710 3061
merja.ahonen@samk.fi
- Vesistötoimialan päällikkö Anne-Mari Ventelä
Pyhäjärvi-instituutti
Puh. 050 370 2919
anne-mari.ventela@pji.fi
- Projektipäällikkö Antti Kaseva
Turun ammattikorkeakoulu / Vesitekniikan tutkimusryhmä
Puh. 040 355 0909
antti.kaseva@turkuamk.fi

Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK) on 6000 opiskelijan ja 400 asiantuntijan monialainen, kansainvälisesti suuntautunut korkeakoulu. Toimimme Suomen länsirannikolla; meren äärellä ja Kokemäenjoen varrella. Koulutusta on neljällä eri paikkakunnalla: Porissa, Raumalla, Huittisissa ja Kankaanpäässä.